Bildiri No: **SB-003** **Doi:** 10.5606/phhb.dergisi.suppl2026.003

İdiyopatik Normal Basınçlı Hidrosefalide Klinik Alanlara Özgü Yapısal Korelasyonlar: Ventriküler Genişleme ve Frontal Kortikal Metriklerin iNPH Grading Scale Alt Alanları ile İlişkisi

Rümeysa Taşcı Bulca, Aygül Tantik Pak, Timur Alihan, Mehmet Yalman, Fatma Münevver Gökyiğit

SBÜ Gaziosmanpaşa Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul

Amaç: İdiyopatik normal basınçlı hidrosefali (iNPH)'de klinik alanlara özgü yapısal ayrışma mevcuttur ve farklı semptom kümelerinin ventriküler, frontal kortikal metriklerle farklı korelasyon paternleri gösterdiği düşünülmektedir. iNPH Grading Scale alt alanları (yürüme, kognisyon, üriner ve toplam skor), mini-mental durum muayenesi (MMDM), ventriküler hacimler, frontal kortikal metrikler arasındaki ilişki araştırılmıştır.

Yöntem: 2020–2025 yılları arasında Nöroloji, Nöroşirürji kliniklerine iNBH ön tanısı girilen 194 hastanın manyetik rezonans (MR) görüntülemelerinden frontal lob alt bölgeleri, ventriküler metrikler ölçülmüştür. Bilişsel fonksiyonlardan "Yönelim, kayıt, dikkat-hesap, çağırma, dil" değerlendirilmiştir. Klinik şiddet değerlendirmesi iNPH Derecelendirme Ölçeği (iNPHGS) ile yapılmıştır.

Bulgular: İdiyopatik normal basınçlı hidrosefali grubunda kontrol grubuna göre frontal kortikal yapılarda, ventriküler hacimlerde belirgin küçülmeler saptanmıştır ($p < 0.001$). Frontal pole hacmi yönelim ile güçlü ters korelasyon göstermiştir ($r = -0.90$, $p = 0.015$). Anterior orbital gyrus kayıt skorları ile ($r = 0.82$, $p = 0.045$), Supplementary motor cortex dikkat/hesaplama ile pozitif ilişki bulunmuştur. Medial frontal cortex yönelim, çağırma skorları ile negatif korelasyon göstermiştir. iNPHGS yürüme alt skoru ile lateral ventrikül hacmi arasında orta düzey pozitif korelasyon saptanmıştır ($r=0.65$). Kognisyon alt skoru ile frontal pole, medial frontal korteks hacimleri arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif korelasyon bulunmuştur ($r = 0.88$, $p = 0.021$). Üriner alt skor ile supplementary motor area hacmi arasında negatif korelasyon izlenmiştir ($r = -0.74$).

Sonuç: İdiyopatik normal basınçlı hidrosefalide frontal lob alt bölümlerinin hacimsel özellikleri, MMSE alt skorlarıyla belirgin ilişki göstermektedir. Frontalpole, orbitofrontal yapılar kognitif alt testlerle güçlü korelasyon sergilemiştir. iNPHGS yürüme değerlendirmesi ventriküler genişleme ile ilişkili görünürken, kognitif bozukluk frontal kortikal yapılarla bağlantılıdır.

Frontalmetriklerin NBH tanısında, takibinde kognitif değerlendirmelerle birlikte kullanılmasının değerini vurgulamaktadır, iNPH değerlendirmesinde ventriküler genişlemeye ek frontal kortikal metriklerin dikkate alınması klinik fenotipin anlaşılmasına katkı sağlayabilir. Bulgular frontal-subkortikal ağ içerisinde klinik alanlara özgü yapısal ayrışmayı desteklemektedir.